

Pieksämäen kaupunki

Jätevesisuunnitelma Vähäisten jätevesien käsittely

Jätevesien määrä on vähäinen, jos rakennuksessa ei ole vesikäymälää eikä kiinteää, paineellista vesijohtoa ja siihen liitettyä laitetta, vaan vesi kannetaan tai pumpataan tilapäisesti vesiletkulla.

- Sauna
 Loma-asunto

- Uusi rakennus
 Jätevesijärjestelmän korjaus

1. Kiinteistön omistaja/haltija	Nimi	
	Osoite	
	Puhelin	Sähköpostiosoite
2. Kiinteistö	Osoite	Pinta-ala
	<p>Kiinteistöllä tällä hetkellä olevat rakennukset:</p> ☐ Vakituinen asunto ☐ Loma-asunto ☐ Sauna ☐ Muu, mikä _____	
Hakemus koskee: _____		
3. Rakennus	Pinta-ala _____ m ² . Arvio käytöstä: _____ vrk / v. Käyttöä ☐ koko vuoden ☐ vain kesällä ☐ muuten kausiluonteisesti, yhteensä _____ kk/v.	
4. Veden hankinta	Käyttövesi otetaan ☐ vesistöstä ☐ kaivosta ☐ lähteestä ☐ vesijohtoverkostosta Vesijohto ja pumppu ☐ kesäkäyttöinen ☐ ei ole, vaan vesi kannetaan.	
5. Jätevesien käsittely	Maahanimeytys <i>Jätevedet voi imeyttää maahan, jos pohjavesi imeytyspaikalla on vähintään metrin suunniteltua jätevesien purkutasoa syvemmällä. Jätevesiä ei voi imeyttää, jos maaperä on kalliota, turvetta tai savea.</i>	
	☐ Imeytyskaivo ☐ Imeytyskuoppa ☐ Tehdasvalmisteinen laite, mikä: _____ _____ ☐ Jätevesien käsittelykapasiteetti _____ l / vrk	
	Maaperän laatu jätevesien käsittelypaikalla: ☐ sora ☐ hiekka ☐ muu, mikä _____	
	Laatu on ☐ arvioitu ☐ imeytyskokeen tulos liitteenä ☐ muu tutkimustulos liitteenä.	
	Suodatinkaivo tai harmaavesisuodattamo <i>Jos jätevesiä ei voi imeyttää, ne voi käsitellä suodattamalla.</i>	
☐ Suodatinkaivo ☐ Harmaavesisuodatin, mikä _____ _____ ☐ Jätevesien käsittelykapasiteetti _____ l / vrk.		
Jätevedet johdetaan ☐ maahan ☐ ojaan ☐ muualle, minne: _____		
Rakennuksen viemärin ja jätevesien purkupaikan korkeusasemien erotus _____ cm.		
Muu käsittely, mikä: _____		
Kuvaus liitteenä ☐		

6. Suoja- etäisyydet	Jätevesien käsittelypaikan etäisyys vesistöstä _____ m, rakennuksesta _____ m, ojasta _____ m, rajasta _____ m, kaivosta tai muusta vedenottamosta _____ m. Pohjaveden pinnan korkeus maanpinnasta _____ m. Havaintopaikka _____ Havainto aika _____	
Liitteet	☐ Rakennekuva jätevesien käsittelylaitteista ☐ Jäteveden käsittelylaitteiden käyttö- ja huolto-ohje ☐ Asemapiirros, josta käy ilmi jäteveden käsittelyjärjestelmän rakenteiden, talousvesikaivon, vesistön, ojen, rakennusten, rajojen ja pohjaveden havaintopaikan sijainti sekä korkeustiedot.	
Suunnittelijan tiedot ja kiinteistön omistajan allekirjoitus	Suunnittelija _____ Koulutus, ammatti tai kokemus _____ _____ Allekirjoitus _____ Puh. _____	Päiväys _____ Kiinteistön omistajan allekirjoitus _____ _____

Ohjeita lomakkeen täyttämiseen

Hajajätevesiasetuksen puhdistusvaatimukset eivät koske vähäisiä jätevesiä, jos ne johdetaan maahan niin, etteivät ne aiheuta ympäristön pilaantumisen vaaraa (ympäristönsuojelulaki 27 b §, VnA 209/2011 talousjätevesien käsitteestä vesihuoltolaitoksen viemäriverkostojen ulkopuolisella alueella),

1. Kiinteistön omistaja/ haltija

Kiinteistön omistajan tai kiinteistön vuokralaisen yhteystiedot.

2. Kiinteistö

Kiinteistöllä olevista muista rakennuksista mainitaan asuinrakennukset ja muut, joissa on viemäri.

3. Saunarakennus

Rakennuksen varustetasosta sekä käyttäjien ja käytön määrästä riippuu, onko saunassa syntyvien jätevesien määrä vähäinen. Pääperiaatteena on, että saunavesien määrä on vähäinen, jos rakennuksessa ei ole kiinteää, paineellista vesijohtoa ja siihen liitettyä lämminvesivaraajaa, suihkua tai pesukonetta. Vesi kannetaan rakennukseen tai pumpataan järvestä tai kaivosta tilapäisesti vesiletkulla esim. saaviin tai saunapataan.

4. Jätevesien käsittely

Hiekka- tai soramaassa saunavedet imeytetään maahan. Esitteessä "Kesämökin vähäisten jätevesien käsittely" on mallipiirustus betonirenkaaseen rakennettavasta imeytyskaivosta sekä kivistä ja sorasta rakennettavasta imeytyskuopasta. Saunavesien imeytykseen tarkoitettuja muovisia laitteita on saatavilla monilta eri valmistajilta.

Kallioisessa tai hienojakoisessa savimaassa saunavedet puhdistetaan suodatusmateriaalissa, ennen kuin ne johdetaan maastoon. Em. esitteessä on piirustus betonirenkaaseen rakennettavasta suodatinkaivosta. Harmaavesisuodattimia ja muita vähäisten jätevesien suodattamiseen tarkoitettuja laitteita on saatavilla monilta eri valmistajilta.

5. Suoja-etäisyydet Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä

Saunan jätevedet suositellaan johdettaviksi

- vähintään 30 metrin etäisyydelle talousvesikaivosta tai muusta vedenottamosta
- vähintään samalle etäisyydelle vesistöstä (järvi, joki, puro) kuin on saunarakennuksen etäisyys rannasta
- vähintään viiden metrin etäisyydelle tiestä ja tontin rajasta

Pohjaveden suojelemiseksi maasuodattamon tulee sijaita vähintään 0,5 metriä ja maahanimeyttämön vähintään yhden metrin ylimmän pohjavesitason yläpuolella. Pohjaveden korkeus selvitetään kaivon vedenpinnasta tai kaivu-kuoppaan purkautuvasta vedestä tai arvioidaan vesistön korkeudesta.

Liitteet

Laitevalmistajan laatima tai muu rakennekuva jätevesien käsittelyjärjestelmästä.

Asemapiirros, johon merkitään

- kaivojen ja muiden jäteveden käsittelyjärjestelmän osien sijoituspaikka
- jätevesien imeytys- tai purkupaikka (jos se on muu kuin käsittelypaikka)
- kiinteistön omat ja alle 200 metrin etäisyydellä olevat naapurien talousvesikaivot
- järven, puron tai joen ranta ja ojat
- rakennukset ja rajat
- pohjaveden havaintopaikka (jos muu kuin kaivo)
- tarvittaessa maaston muotoja osoittavat korkeuskäyrät

Kesämökin vähäisten jätevesien käsittely

Jätevesien tehokas käsittely ehkäisee vesien rehevöitymistä ja uimarantojen ja kaivojen likaantumista. Oppaasta saat ohjeita oikean järjestelmän valitsemiseksi vähän jätevettä tuottavalle kesämökille.

OMAVESI-hanke – Oikeaa tietoa
maaseudun vesihuollosta

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

*Milloin jätevesien määrä on
vähäinen?*

- kiinteistöllä ollaan vähän (vrk/a)
- rakennuksessa ei ole vesikäymälää
- vesi kannetaan tai pumpataan tilapäistä vesijohtoa pitkin tai rakennuksen varustelutaso on muutoin vaatimaton (esim. ei pesukoneita).

Jätevedet voi johtaa maahan

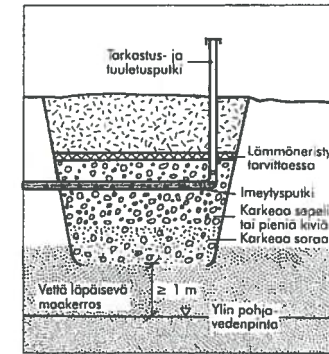
Jätevedet eivät saa valua suoraan vesistöön. Vähäiset jätevedet voi johtaa maahan tai puhdistaa suodattamalla. Lika-aineet tarttuvat maahiukkasiin tai suodatinaineeseen ja maan pieneliöstö huolehtii ravinteiden hajottamisesta. Puhdistamoon johdetaan myös ilmaa, jota mikrobit tarvitsevat.

Suosittelavaa on johtaa vähäisetkin jätevedet paikkaan, joka on vähintään yhtä kaukana rannasta kuin rakennus. Monessa kunnassa on määrätty vähimmäisetäisyys, esimerkiksi 20 metriä rannasta. Purkupaikan pitää olla riittävän kaukana omasta ja naapurin talousvesikaivosta sekä niiden alapuolella (suositus vähintään 30 metriä).

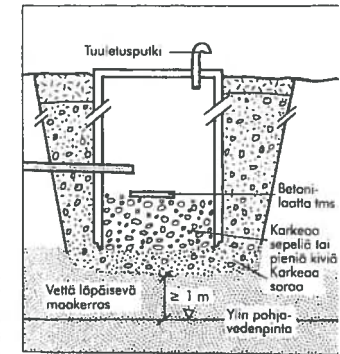
Jos ranta on liian lähellä, jätevedet voi johtaa keräyskaivoon ja pumpata siitä sopivaan purkupaikkaan.

Tee itse imeytyskaivo tai -kuoppa.

Oppaan piirustukset ovat teoksesta: Santala, Erkki:
Pienet jätevedenpuhdistamot, 1990.

Kuva 48. Imeytyskuopan rakenne.

Kuva 49. Imeytyskaivon rakenne.

Valmiita malleja imeytykseen:

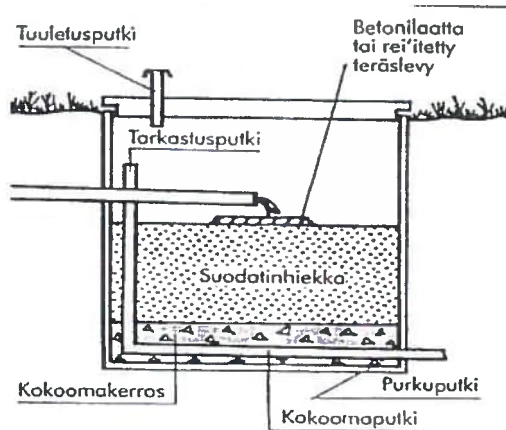
Valmiit puhdistamopakettit on mitoitettu erilaisille jätevesimäärille. Arvioi oma kulutuksesi ja valitse sopiva malli. Liian pieni järjestelmä tukkeutuu helposti.

Jita Oy	Saunakaivo, pallomalli, 300 l Saunakaivo, putkimalli, 160 l
Meltex Oy	MX-Saunakaivo, 300 l MX-Saunakaivo Plus, matala malli
Pipelife	Saunakaivo
Rotomon Oy	Saunakaivo, 300 l Matala saunakaivo, 165 l
Teoplast Oy	Eko saunakaivo, 400 l
Uponor	Saunakaivo, 300 l
Wavin Labko Oy	Labko Saunakaivo, 300l; 150 l/vrk

Jätevedet voi suodattaa

Jos tontti on kallioinen tai vähäpeitteinen taikka maa on tiukkaa savea tai hiesua, jätevedet voi suodattaa ja johtaa ojaan tai maahan. Suodatin voi olla hiekkaa tai muuta ainetta taikka tarkoitukseen valmistettuja moduuleita.

Tee itse suodatinkaivo:

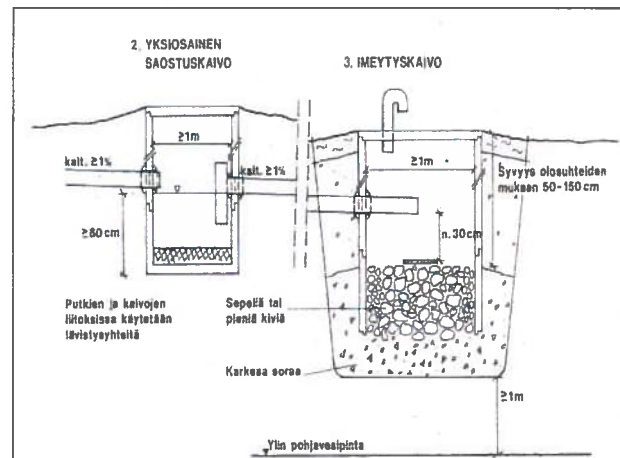

Muista vaihtaa suodatinmassa tarpeen mukaan tai valmistajan ilmoittamin väliajoin, esim. kerran vuodessa!

Saostuskaivo keittiön viemäriin ja runsaille saunavesille

Astioiden pesuvedet johdetaan pienen saostuskaivon kautta, johon rasva, lika ja muut kiinteät aineet laskeutuvat. Se estää tukkeutumia ja pidentää käyttöikä. Myös saunan viemäriin kulkeutuu hiekkaa, hiuksia ja muuta kiintoainetta. Saostuskaivo voi olla tarpeen myös saunassa, jossa on paineellinen vesi ja paljon kylpijiä.

Tee itse saostus + imeytyskaivo:

Vanhan jätevesien käsittelyjärjestelmän korjaamiseen tai uuden rakentamiseen on yleensä haettava rakennuslupa tai toimenpidelupa.

Hyvin varustettu loma-asunto

Jos mökillä on vesikäymälä tai sitä käytetään kakkosasuntona, syntyvien jätevesien määrä ei ole vähäinen. Silloin jätevedet käsitellään samoin kuin omakotitalossa.

Valmiita malleja suodattukseen (biosuodattimia):

Biolan	Saunasuodatin, 250 l/vrk (sammal)
	Harmaavesisuodatin 70 ja 125; 500 l/vrk
Konva-Center	Willa-harmaavesisuodatin (puupuru, fosforinpoistoaine)
Pipelife	Sauna-Seppo (Nordkalk Filtra P -massa), kantovesi
Raita	Pisara-harmaavesisuodatin, 500 l/vrk
	Bio-Box, Biobox L ja Biobox XL; 300, 375 ja 400 l/vrk
Uponor	Harmaavesisuodatin (turve), 500 l/vrk
Vestelli	Biopuhdistaja 3 ja 4, 600 ja 1 200 l/vrk

Saostuskaivon sisältäviä malleja:

JITA Oy	Mökin imeytyspaketit 1-3
	Mökki In-Drän (suodattamo)
Meltex Oy	MX-Mökkkipaketit, <200 l/vrk
	MX-Mökkkipaketti 1/300 matala malli
	MX-Mökkkipaketit IN-DRÄN
Raita	Biobox ja saostuskaivo
Rotomon Oy	Mökkkipaketit 300 ja 600
Talokaivo Oy	Sakosetti 2-300
	Sakosetti 2-300 IN-DRÄN
Teoplast Oy	Eko mökki, 450 l/vrk
Uponor	Mökkikaivo
Wavin Labko Oy	Labko Mökki SAKO-1, 150 l/vrk
	BioRami 300- ja 500- harmaavesi-puhdistamot, 300 ja 500 l/vrk

OMAVESI-hankkeen neuvojat:

Enonkoski, Kerimäki, Punkaharju, Rantasalmi, Savonlinna ja Sulkava
Teemu Oittinen, p. 044 417 468
teemu.oittinen@savonlinna.fi

Hirvensalmi, Mikkeli, Mäntyharju, Pertunmaa, Puumala ja Ristiina
Kaisa Helaakoski, p. 050 311 713
kaisa.helaakoski@mikkeli.fi

Heinävesi, Joroinen, Juva, Kangasniemi ja Pieksämäki
Tuula Pirttimäki, p. 044 799 5465
tuula.pirttimaki@pieksamaki.fi